

Sygn. akt V U 295/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: star. sekr. sądowy Katarzyna Awsiukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 1 czerwca 2016 r. w Legnicy

sprawy z wniosku R. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o wysokość emerytury

na skutek odwołań R. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 31 lipca 2015 r. **znak** (...)

z dnia 04 marca 2016 r. **znak** (...)

oddala odwołania

Sygn. akt V U 295/16

UZASADNIENIE

Decyzją z 31 lipca 2015 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy R. S. prawa do ponownego ustalenia wysokości emerytury na podstawie art. 110a ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (dalej „ustawa emerytalna”). Organ rentowy wyjaśnił, że ustalony najkorzystniejszy wskaźnik podstawy wymiaru świadczenia z lat 1993-2014, wynosi 201,81% i jest mniejszy niż 250 %.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył wnioskodawca R. S., domagając się jej zmiany. Podniósł, że organ rentowy nie przyjął do wyliczenia wysokości emerytury najkorzystniejszych zarobków, skoro wskaźniki ustalane w poprzednich decyzjach przekraczały 250%. W odwołaniu tym zawarł wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia.

Decyzją z dnia 4 marca 2016 r., organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do ponownego ustalenia wysokości emerytury. W uzasadnieniu organ rentowy, powołując się na treść art. 114 ustawy emerytalnej wskazał, że wnioskodawca nie przedłożył żadnych dowodów, które miałyby wpływ na wysokość świadczenia.

Wnioskodawca wniósł odwołanie od powyższej decyzji, powołując się na argumentację zawartą w odwołaniu od w.w. decyzji z dnia 31 lipca 2015 r. oraz treść dokumentów znajdujących się w aktach emerytalnych.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie, podtrzymując argumenty wskazane w zaskarżonych decyzjach, przedstawiając dodatkowo wyniki wariantowego wyliczenia najkorzystniejszych wskaźników wysokości podstawy świadczenia.

Zarządzeniem z dnia 11 kwietnia 2016 r. sprawy z obu odwołań wnioskodawcy zostały połączone do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia w sprawie o sygn. akt VU 295/16.

Na rozprawie dnia 1 czerwca 2016 r. wnioskodawca sprecyzował swoje żądanie, wskazując, że w jego ocenie wskaźnik podstawy wymiaru z 10 kolejnych lat kalendarzowych 1995-2004 jest dla niego niekorzystny, gdyż najkorzystniejsze zarobki osiągał w latach od 2008 r. do 2014 r. i powinny być one uwzględnione przy wyliczaniu wskaźnika. Podniósł też, że 20-lecie do jego wyliczenia powinno być wybrane z całego okresu ubezpieczenia od 1961 r. do daty złożenia wniosku o przeliczenie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca R. S. ur. dnia (...), jest uprawniony do dwóch emerytur górniczych.

Pierwszy raz o prawie do tego świadczenia (...) Oddział w L. orzekł decyzją z dnia 16 maja 2003 r. znak: (...), którą przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej od dnia 1 kwietnia 2003 r. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto wynagrodzenie, które stanowiło podstawę wymiaru składek z 10 lat kalendarzowych, tj. od 01.01.1993 r. do 31.12.2002 r., dla których wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosi 252,37% i został ograniczony do 250%, tj. do jego maksymalnej wysokości.

Decyzją z dnia 14 lutego 2008 r., znak (...), organ rentowy przyznał wnioskodawcy emeryturę górniczą od dnia 1 lutego 2008 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszony został wniosek. Emerytura ta jest wypłacana wnioskodawcy, jako świadczenie korzystniejsze. Do ustalenia podstawy jej wymiaru przyjęto podstawę wymiaru wcześniej przyznanej emerytury. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ustalony z 10 lat kalendarzowych, tj. z okresu 01.01.1993r. - 31.12.2002r. wyniósł 254,82% i został ograniczony do 250%.

Wobec składanych przez R. S. wniosków, emerytura była przeliczana przez organ rentowy kolejnymi decyzjami, poprzez doliczenie okresów składkowych i nieskładkowych wykazanych po przyznaniu świadczenia.

W dniu 11.12.2015r. wnioskodawca złożył wniosek o przeliczenie emerytury na podstawie art. 110a ustawy emerytalnej. Do wniosku ubezpieczony dołączył zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 13 lipca 2015 r., w którym wskazano wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia w latach 2005-2014.

W załatwieniu ww. wniosku organ rentowy decyzją z 31 lipca 2015 r., zaskarżoną w niniejszej sprawie, odmówił wnioskodawcy prawa do ponownego ustalenia wysokości emerytury na podstawie art. 110a ustawy emerytalnej, podając, że ustalony najkorzystniejszy wskaźnik podstawy wymiaru świadczenia z lat 1993-2014, wyniósł jedynie 201,81% i nie przekroczył 250 %.

Wobec zawartego w odwołaniu od powyższej decyzji wniosku o ponowne przeliczenie świadczenia, organ rentowy dnia 4 marca 2016 r. wydał decyzję, w której odmówił wnioskodawcy prawa do ponownego ustalenia wysokości emerytury. W uzasadnieniu organ rentowy, powołując się na treść art. 114 ustawy emerytalnej, wskazał, że wnioskodawca nie przedłożył żadnych dowodów, które miałyby wpływ na wysokość świadczenia.

Organ rentowy na potrzeby wydania decyzji z dnia 31 lipca 2015 r. dokonał wyliczenia najkorzystniejszego wskaźnika podstawy wymiaru emerytury (wvpw) w trzech wariantach:

- z 10 kolejnych lat kalendarzowych 1995-2004, wybranych z 20 lat kalendarzowych tj. 1995-2014 poprzedzających bezpośrednio rok zgłoszenia wniosku o przeliczenie, dla których wvpw wyniósł 206.80%,

- z 10 kolejnych lat kalendarzowych 2005-2014, wybranych z 20 lat kalendarzowych tj. 1995-2014 poprzedzających bezpośrednio rok zgłoszenia wniosku o przeliczenie, dla których wwpw wyniósł 148,79%,
- z 20 lat kalendarzowych tj. 1993-2002, 2005-2014 wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, dla których wwpw wyniósł 201,81%.

Do powyższych obliczeń organ rentowy za okresy nieudokumentowane w zakresie uzyskiwanych zarobków, tj. za okresy: 01.07.1965r.-24.12.1966r., 27.01.1967r.-23.04.1968r., 16.01.1970r.-30.11.1978r., 01.12.1978r.-31.10.1979r., 27.11.1979r.-31.12.1992r. i 01.01.2003r.-31.05.2003r. – przyjął minimalne wynagrodzenie obowiązujące w tych okresach.

Dowód: akta ubezpieczeniowe ZUS, w tym : decyzja z dn. 16.05.2003 r., decyzja z dn. 14.02.2008 r. – k. 12, wniosek z dn. 22.07.2015 r. z załącznikami – k. 280-282, decyzja z dn. 31.07.2015r. – k. 283, decyzja z dn. 04.03.2016r. – k. 305, obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru- k. 307;

- przesłuchanie wnioskodawcy – k. 16-16a, e-protokół od 00:03:31 do 00:14:00.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania okazały się niezasadne.

W przedmiotowej sprawie istota sporu sprowadzała się przede wszystkim do ustalenia, czy ubezpieczonemu przysługuje prawo do ponownego obliczenia podstawy wymiaru emerytury w myśl art. 110a ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. jedn.: Dz.U. z 2015 r., poz. 748 z późn. zm.).

Zgodnie z tym przepisem wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem art. 110 ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%. Ustalenie wysokości emerytury zgodnie z cyt. przepisem może nastąpić tylko raz (ust. 2).

Wysokość emerytury podlega zatem jednorazowemu ponownemu ustaleniu od podstawy wymiaru emerytury przeliczonej w myśl art. 110a ustawy emerytalnej, gdy zostaną spełnione łącznie następujące warunki:

1. do ponownego obliczenia podstawy wymiaru emerytury wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe, przypadającą w całości lub w części po przyznaniu emerytury, tj. z okresu:

- kolejnych 10 lat kalendarzowych przypadających w ostatnich 20 latach kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości emerytury od przeliczonej podstawy wymiaru,
- dowolnie wybranych przez emeryta 20 lat kalendarzowych, w których podlegał on ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury;

1. nowo ustalony wskaźnik wysokości podstawy jest wyższy niż 250%.

Mając na uwadze powyższą regulację, po przeprowadzeniu w sprawie postępowania dowodowego, Sąd uznał, że zaskarżona decyzja organu rentowego z dnia 31 lipca 2015 r. jest prawidłowa.

Z uwagi na treść zarzutów wnioskodawcy stawianych powyższej decyzji, wyjaśnić należy dokładniej mechanizm przeliczenia emerytury na podstawie art. 110a ustawy. Przeliczenie to przysługuje ubezpieczonym pobierającym

świadczenia ze „starego systemu”, którzy po przyznaniu emerytury nadal pracowali. Aby móc na nowo obliczyć wysokość świadczenia na podstawie art. 110a, który obowiązuje od 1 maja 2015r., trzeba wskazać okresy zatrudnienia, które przypadają w całości lub w części po przyznaniu emerytury (w przypadku wnioskodawcy do obliczeń musi być przyjęty choćby jeden rok z lat 2004-2014). Z możliwości ponownego przeliczenia można skorzystać tylko wtedy, gdy nowo obliczony wskaźnik jest wyższy od 250 % podstawy wymiaru świadczenia.

W niniejszej sprawie ubezpieczony – w ocenie Sądu –nie spełnił warunku przekroczenia wysokości wskaźnika obliczanego z uwzględnieniem zarobków osiągniętych po przyznaniu emerytór górniczych. Jak wynika z wyliczeń organu rentowego, które Sąd uznał za prawidłowe, ani wskaźnik wyliczony z 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych, wybranych z całego okresu ubezpieczenia, ani wskaźnik z 10 kolejnych lat kalendarzowych wybranych z okresu 1995-2014, czyli z 20 lat poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości emerytury, nie przekroczył wysokości wymaganej w tym przepisie.

Oceniając prawidłowość wyliczenia wskaźników przez organ rentowy, Sąd miał na uwadze treść dokumentów przedłożonych do akt emerytalnych przez wnioskodawcę wraz z kolejnymi wnioskami o ustalenie prawa do świadczeń i ich przeliczenie, jako że wnioskodawca nie przedłożył żadnych nowych dokumentów na okoliczność osiągniętych zarobków w kolejnych latach. Co więcej, powoływał się w obu swych odwołaniach na dokumenty dotąd przedłożone przed organem rentowym, zatem nie kwestionował ich prawidłowości. Mając na uwadze ich treść, Sąd uznał, że organ rentowy prawidłowo ustalił wysokości podstaw wymiaru za kolejne lata, w tym słusznie przyjął kwoty minimalnego wynagrodzenia za okresy: 01.07.1965r.-24.12.1966r., 27.01.1967r.-23.04.1968r., 16.01.1970r.-30.11.1978r., 01.12.1978r.-31.10.1979r., 27.11.1979r.-31.12.1992r. i 01.01.2003r.-31.05.2003r., bowiem nie zostały one dotąd należycie udokumentowane przez wnioskodawcę. Takie rozwiązanie odnośnie tych okresów ma podstawę w art. 15 ust. 2a ustawy emerytalnej.

Następnie prawidłowo ZUS dokonał sprawdzenia, czy ubezpieczony ma prawo do przeliczenia świadczenia wg. art. 110a ustawy i w tym celu obliczył najwyższy wskaźnik według dwóch wariantów, z uwzględnieniem zarobków osiągniętych po dniu przyznaniu świadczeń, do roku 2014 – tj. roku poprzedzającego złożenie wniosku o przeliczenie emerytury na podstawie art. 110a ustawy emerytalnej. Należy w tym miejscu wyjaśnić, że fakt wyliczenia wysokości wskaźnika podstawy wymiaru na ponad 250% na potrzeby ustalenia wysokości świadczenia w decyzji o przyznaniu prawa z lat przypadających do roku poprzedzającego zgłoszenie wniosku o emeryturę (lata 1993-2002), nie przesądza z góry o osiągnięciu wysokości wskaźnika na podobnym poziomie przy uwzględnieniu zarobków z lat przypadających po przyznaniu świadczeń – jak zdawał się sugerować wnioskodawca.

Mając zatem na uwadze powyższe ustalenia i rozważania stwierdzić należy, że decyzja organu rentowego o odmowie przeliczenia świadczenia z dnia 31 lipca 2015 r. jest prawidłowa, a argumenty i zarzuty wnioskodawcy wskazujące na niezrozumienie mechanizmu przeliczenia świadczenia na podstawie art. 110a ustawy emerytalnej - nieuzasadnione.

Prawidłowa w ocenie Sądu jest także decyzja z dnia 4 marca 2016r. Podstawę jej wydania stanowił art. 114 ustawy emerytalnej.

Zgodnie z przepisem art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

Z treści tego przepisu wynika jednoznacznie, że ponowne ustalenie prawa do świadczeń - zarówno na wniosek osoby zainteresowanej jak i z urzędu - wymaga kumulatywnego spełnienia przesłanek ustawowych wymienionych w tym przepisie, a mianowicie: 1) przedłożenie nowych dowodów lub ujawnienie nowych okoliczności, 2) okoliczności istniały przed wydaniem decyzji, 3) nowe dowody zostały przedłożone lub nowe okoliczności zostały ujawnione po dniu uprawomocnienia się decyzji, 4) nowe dowody lub nowe okoliczności nie były znane organowi w dniu wydania decyzji, 5) nowe dowody lub nowe okoliczności faktyczne mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość. W sytuacji gdy po uprawomocnieniu się decyzji przyznającej prawo do emerytury, nie przedstawiono nowych dowodów,

istniejących przed dniem wydania tej decyzji a nieznanymi w tym dniu organowi rentowemu, to organ rentowy nie może z urzędu wszcząć postępowania o ponowne ustalenie prawa do świadczeń w trybie art. 114 ust. 1a w związku z ust. 1 ustawy z 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W realiach rozpoznanej sprawy, do nowego wniosku, zawartego w odwołaniu od decyzji z dnia 31 lipca 2015 r., wnioskodawca nie przedłożył żadnych nowych dowodów ani też nie ujawnił okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji, które mają wpływ na wysokość emerytury. Jak sam zresztą dobitnie sprecyzował żądał przeliczenia wysokości świadczenia w oparciu o dokumenty, które stanowiły podstawę wcześniej wydanych decyzji. Nie zostały zatem w sprawie spełnione przesłanki określone przepisem art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej i z tego względu nie było możliwe ponowne ustalenie wysokości emerytury w zaskarżonej decyzji.

W tych okolicznościach, oparta na normie art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej decyzja odmowna, nie narusza prawa.

Wobec braku uzasadnionych podstaw obu odwołań, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił je jako niezasadne.